

גִּסּוֹ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר,
שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּגְסּוּ אוֹתִי זֶה עֵשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ
בְּקוֹלִי:

וי"א מים היו נוצעים להם
מן השמים ושותין מפני שמימי
הים מלוחים הם. רצי אליעזר בן
יעקב אומר קפה להם למעלה
ועזרו בו ישראל כדי שלא ינטעו

ר' אלעזר ור' שמעון אומרים מים העליונים והתחתונים היו מנערים את המצריים שנאמר וינער
ה' את מצרים בתוך הים. עד כאן נסים שנעשו לאבותינו על הים שהיו כתוצים באבות דר'
נתן עכ"ל: עשרה מכות הביא הקב"ה על המצריים במצרים. וזה סימנן דל"ך ע"ש באח"כ: ועשרה
על הים. מפורשים במכילתא והן כמנין לשונות מפתח הכתוב בזו"ש. רמה זים. ירה זים. טבעו זים
סוף. תהומות יכסיומו. ירדו במלולות כמו אבן. תרעץ או"ב. תהרוס קמין יאכלמו כקש. נערמו מים נצבו
כמו נד נוזלים אין נד לשון נפילה אלא הכתוב אומר שהמים נעשו ערימה וקיצוץ ועמדו כמו
נד. כסמו יס. נללו כעופרת. הרי י' נפילות. נטית ימין תכלעמו ארץ לא קחשיב בחשבון
מפתחם שזו היא טובתם שניתנו לקבוצה בשכר שעלו עם יוסף לקבור את יעקב ושכר שאמרו ה'
הנדיק וגו' שפלטם הים ליבשה להראותם לישראל ולא רצתה הארץ לבלעם שהרי קלל הקב"ה
את הארץ על שקבלה דמי הצל מידי קין שנאמר לא תוסף תת כמה לך לפיכך מיאנה
לקבל הללו שלא מחו מיתת ענמן אלא הים טבעה עד שנטה הקב"ה ימיו ונטבע שלא
יחצע ממנה את דמם ובלעתם היבשה: עשר נסיונות גסו אבותינו את הקב"ה במדבר.
מפורשים הם במסכת ערכין בפרק יש צערכין להקל אלו הן. ז' זים אחד צירידה שנאמר
המצלי אין קברים במצרים אחד צעלותם שנאמר וימרו על ים זים סוף שאמרו כשם שאנו
עולין מלד א' כך מצריים עולין מלד אחר מיד אמר הקב"ה לשר הים פלוט אותם ליבשה וכו'.
וב' זמים אחד צמרה שנאמר ויצאו מרתה וגו' וילוו ואחד צרפידים שנאמר ויחנו צרפידים
וכתיב וירצ העם עם משה. שנים זמן לא תלאו וילאו לא תותירו ויתירו. וב' צליו אחד צשצתינו
על סיר הצשר שנית והאספסוף אשר בקרבנו תלאו תלאו. וא' צעגל. וא' צמדצר פארן צמרגלים
הרי י' ולשם נאמר צמרגלים וינסו אותי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי:

החסיד יעב"ץ

ומתו חצייים והנשארים שומרים מדינת המלך,
המלך הנדיב יתן לחמשים שכר כולם, ואחר
שאברהם אבינו הספיק להיותו לבד מקיים כל
העולם, הלא יטול שכר כולן, השכר שהיה
מזומן לכולן, כי על מנת שיהיו צדיקים ברא
השי"ת את בריותיו:

ויעוד אני מוסיף כי הצדיקים פועלין מכחן
ומכח ההתעוררות העליון המתחזק
כפי פעולת התחתונים, ובהתגדל ההתעוררות
ימעט השכר, ובהתמעט ההתעוררות יגדל
השכר, אם כן בזמן שיש צדיקים רבים איש

יש חלוקים. יש סובל החרפה בארצו ולא
חוצה לה, ויש בהפך, וכן בכולן:

והנה היו ג' שרשי האומה מתייסרין ביסורין,
להורות שהזרע אשר ימשך מהם יהיה
כמוהם, אברהם הא דאמרן, יצחק (שם כז)
ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו, יעקב (יהושע
כד) ואתן לעשו את הר שעיר וגו' עם היותו
רשע גמור, ויעקב ובניו ירדו מצרים עם
היותם צדיקים. וזה שאמר (דברים ו) ואהבת
את ה' אלהיך וגו'. אם המלך נותן מאה אלף
דינרי זהב למאה שומרים לשמור המדינה